

N:o 112.

Af herrar **C. J. Berggren** och **M. Matsson**, om gränstrafiken
öfver den del af gränsen mot Norge, som sträcker sig
från tullstationen Medskogen till Mitandersfors i Värmlands län.

Enligt § 2 mom. 1 af kungl. förordningen angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge af den 9 maj 1902 är till lättnad för den svenska gränsbefolkningen medgifvet att vid resa landvägen från det senare landet till det förra tullfritt få medföra vissa till slag och mängder angifna varor, hvarförutom samma mom. jämväl innehåller den bestämmelsen, att då resan sker öfver den del af gränsen, som är belägen mellan tullstationen i Medskogen i Värmland och Ljusnebacken i Härjedalen eller öfver gränsen mot Frostvikens socken i Jämtland och norr om denna belägna orter, stadgade myckenheter i fråga om uppräknade varor ökas, på sätt sagda förordning närmare angifver.

Liksom de nordligare delarna af vårt land hafva Värmlands nordvästra gränstrakter förlidet år hemsökts af missväxt. Sådana missväxtår, ehuru icke af den svåra beskaffenhet som fjolårets, inträffa emellertid rätt ofta i dessa bygder, där säden sällan hinner till full mognad.

I följd däraf måste befolkningen i berörda gränstrakter köpa det hufvudsakligaste till såväl brödföda som utsäde. Sämst lottade i detta hänseende äro Norra och Södra Finnskoga, Hvitsands, Östmarks, Lekvattnets, Gräsmarks och Bogens kommuner. Inom dessa bor en öfver hufvud taget mycket fattig befolkning, som till väsentlig del består af

mindre hemmansägare, torpare och arbetare. I regel är det så, att hemmansägarnes ekonomiska ställning är föga bättre än torparnes eller arbetarnes. Det vanliga är, att de egendomar, som af dem brukas, äro så små, att de afkasta säd till föda blott för en del af året.

En stor hjälp vore, om innebyggarna i förenämnda kommuner — här afses icke Norra och Södra Finnskoga, hvilka sedan den 28 maj 1897 åtnjuta en dylik fördel — erhöles de förmåner, som äro förenade med den mest gynnade tullgränsen mot Norge. Det måste medgifvas, att dessa kommuner hafva fullt ut lika stort behof däraf som t. ex. de båda nyssnämnda. Kommunikationerna äro ungefär likartade, och afståndet till närmaste svensk stad, järnväg eller större handelsplats är mycket stort, för flera ända till 13 mil. Själfl klart är, att vid sådant förhållande alla tyngre varor, såsom spannmål, kräfva dryga fraktkostnader, hvarigenom varans pris i betydlig mån förhöjes. Kommer därtill ock det förhållandet, att tillgången, såsom nu enligt enskilda meddelanden lär vara fallet, på de nödvändigaste varorna, spannmål och mjöl, tager slut på närmare håll, så uppstår förökad svårighet och bekymmer, särskildt för de fattigare, att från de aflägsnare platser, där sådana finnas till salu, hemforsla dem.

Befolkningen i berörda kommuner, naturligtvis mest den, som bor närmare gränsen, står i liflig förbindelse med närbelägna gränstrakter i Norge. Denna förbindelse har sin grund dels i naturförhållandena, dels däri, att de svenska gränsboarna i stort antal söka och erhålla arbetsförtjänst i nämnda land, hvarest rikligare tillgång på bättre aflönadt arbete står till buds såväl vinter som sommar, och slutligen dels däri, att de måste, i följd af rådande kommunikationsförhållanden, hämta större delen af sina förnödenheter från Norge, hvarest äfven finnes bättre afsättning för vissa produkter.

Här förut nämnda kommuner hafva, inseende nödvändigheten af att någon lättnad borde beredas den därinom boende fattigare befolkningen, ingått till Konungens befallningshafvande i Värmlands län med begäran, att Konungens befallningshafvande ville hos Kungl. Maj:t göra underdånig hemställan om beviljande af vissa lättnader rörande gränstrafiken mellan dem och Norge. Upplyst har blifvit, att Konungens befallningshafvande i sagda län äfven ingått med en dylik hemställan, hvari lär tillstyrkas, att särskilda lättnader utöfver de allmänt stadgade måtte medgifvas för den del af gränsen, som ligger mellan tullstationerna Medskogen och Mitandersfors i Värmland.

Detta förhållande jämte erhållna direkta uppmaningar från en del

saken angående kommuner har gifvit oss närmaste anledning till att framföra föreliggande motion.ⁱ

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och med hänvisning till de skäl för särskilda lättnader i gränstrafiken, som blifvit åberopade i Kungl. Maj:ts proposition af den 23 april 1897, och som efter vårt förmenande i lika hög grad hafva tillämpning på här afsedda kommuner, våga vi härigenom vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, att de bestämmelser, som äro eller varda stadgade för gränstrafiken öfver de mest gynnade delarna af landgränsen mot Norge, äfven måtte gälla den del af samma gräns, som sträcker sig från tullstationerna Medskogen till Mitandersfors i Värmlands län.

Stockholm den 27 januari 1903.

C. J. Berggren.

M. Matsson.